

KAHRAMAN TÜRK DENİZCİLERİ

Osmanlı'nın En Büyük Denizcisi

BARBAROS HAYREDDİN PAŞA

İSMAİL BİLGİN

KAHRAMAN TÜRK DENİZCİLERİ
BARBAROS
HAYREDDİN PAŞA
İSMAİL BİLGİN

1. BÖLÜM

İSTANBUL'DAN GELEN MÜJDELİ HABER

Akdeniz büyük bir denizdir. Korsanların ve tüccarların gemileri bu sularda bayrak açar, seyrüsefer yapar, yük taşır, limanlardan yük alır ve boşaltır. Bu denize uzanan limanlar her zaman tehdit altındadır. Korsanlar her an saldırabilir. Bu saldırılardan korunmak isteyen yöneticiler limanlara kaleler yaptırmışlardır. Bu kaleleri orada her daim nöbet tutan askerler korur.

Avrupa'nın liman şehirlerini bugünlerde büyük bir korku sarmıştı. Dilden dile, kuktan kulağa bir isim yayılırdı; Barbarossa! Bu ismi duyan endişe içinde kalırdı. Anneler çocuklarını hep bu isimle korkuturdu. Kaptanlar onun gemilerine rastlamaktan çekinir, rotalarını değiştirirlerdi. Ona yakalanmamak

için her türlü tedbiri alırlardı. “Denizin yalnız kurdu” derlerdi ona. Hiç umulmadık yerde gemileriyle belirirdi. Nice girilemez sanılan kıyılara girer demirlerdi. Tuzak kurar ve sonra saldırırdı. Günden güne bu isim dört bir yanda yayılmıştı. Artık Akdeniz’de onun sesi dalgalar tarafından dahi fısıldanırdı; Barbarossa! Rüzgâr onun ismini en ıssız ve uzak yerlere taşır, uğultular hâlinde onun ismini sayıklardı sanki: Barbarossa! Avrupalı denizciler onun adını korkuyla anarken Müslümanlar ise ondan gururla bahsederdi. İşte Akdeniz’e korku salan bu denizcinin ismi Hızır Reis’ti. Kızıl bir sakalı vardı. Avrupalı kaptanlar ona kızıl sakalından dolayı “Barbarossa” ismini takmışlardı. Hâlbuki o, emrindeki denizcilerin “Kaptan Baba” sıydı. Her levendi onu bir baba gibi sayıp sever ve emirlerinden asla dışarı çıkmazdı. Söyledikleri hemen yerine getirilirdi. Kendisi örnek alınan bir büyüktü. Herkes onun gibi olmak isterdi; cesur, merhametli, bilgili, tecrübeli, inançlı ve kararlı... Onlar için “Kaptan Baba” çok önemliydi. Hele onun gemilerinde görev yapmak, savaşmak herkese nasip olmazdı. Denizcileri bunu iyi bilirdi. Onun yanında olmak ve be-

raber sefere çıkmak için can atarlardı. Gemisi olanlar onun emrine severek girerdi. Bu yüzden kısa zamanda gemi sayısı artmıştı. Denizcilerinin sayısı binlerceydi. Artık bu sularda, koca Akdeniz’de o bir sultan sayılırdı. Çünkü Tunus’u fethettikten sonra burada ikamet etmeye karar vermiş, liman olarak burayı seçmişti. Ağabeyleri İshak, Oruç; kardeşi İlyas ile ilk önce birkaç gemi ile ticaret yapmış, ardından korsanların saldırısına uğramıştı. Hızır Reis o zaman eğer Akdeniz’de ticaret yapmak istiyorsa korsanlığı da öğrenmesi gerektiğini anlamıştı. Ama bu korsanlık masumun malına el koymak, saldırmak demek değildi. Kendisine saldıranlara karşı o da saldıracaktı. Başka türlü bu sularda ona ticaret yapma fırsatı verilmeyecekti. Oruç Reis’in önderliğinde pek çok kez savaşmış, onun yanında yetişmişti. Gün geçtikçe de Giritli kardeşlerin donanması büyümüş, Avrupa devletlerinin donanmalarına birçok kez baskınlar yapmış, onları yenmişlerdi. Onlara çok zarar vermişlerdi. Cenevizliler, İspanyollar, Venedikliler, Fransızlar ondan korkar olmuştu.

Tunus Sultanı Abdullah’a pek çok hediye vererek Halkü’l Vad Kalesi’ne yerleşmişti.

Hızır Reis güçlendikçe karşısındaki düşmanları da gündən güne artırıyor ve çoğalıyordu. O, yanında pek çok reisi de yetiştirmişti. Bunlardan bazıları, Turgut Reis, Salih Reis, Piri Reis, Murat Reis, Seydi Ali Reis ve Kılıç Ali Reis'ti. Onun yetiştirdiği bu reislerin yaptıkları destan gibi her yanda anlatılıyordu.

Hızır Reis, yine bir gün seferden dönerken güvertede neşeyle dolaşıyordu. Denizde serin bir rüzgâr esiyordu. Yelkenler esen bu rüzgârla dolmuştu. Gemisinin ardından dokuz gemi daha geliyordu.

8

Hele en arkadaki buğday yüklü gemi aklına gelince neşesi bir kat daha artmıştı. Tunus'ta halk yiyecek sıkıntısı çekiyordu. Ahali yolunu gözlüyor, ondan yardım bekliyordu. Onun mutlaka bu duruma bir çözüm bulacağına inanıyordu. Tunuslular sabırsızlıkla her gün limana gelip denizi gözlüyorlardı. Ellerini gözlerinin üzerlerine koyarak denize bakıyor,

– Hızır Reis geliyor mu, diye birbirine soruyorlardı:

– Yiyeceğimiz iyice azaldı.

– Hızır Reis seferden dönse bari.

– O mutlaka yiyecek bulmuştur. Bizi darda ve zorda komaz.

– O bir çare bulur. Boşuna “Kaptan Baba” dememişler. Seferden ganimet ile dönecektir.” diyor, ona olan inançlarını dile getiriyorlardı.

O yıl Tunus’ta büyük bir kuraklık olmuş ve buğday verimi iyice düşmüştü. Bu yüzden de yiyecek sıkıntısı baş göstermişti. Şimdi halkın tek ümidi Hızır Reis’ti. Ama ya o da eli boş dönerse ne yaparlardı? Bu soru akıllarına geldikçe endişeleniyorlardı. Bir yandan da Hızır Reis’e öyle güveniyorlardı ki, onun mutlaka kendilerine yardım getireceğine inanıyorlardı...

Hızır Reis ise onu bekleyenlerin varlığından dolayı neşeliydi. Herkes onu bekliyordu. O da rüzgârı arkasına alarak hızla Tunus’a doğru ilerliyordu. Ancak aklında başka bir düşünce de vardı. Avrupalı devletlerin donanmasına bir gün mutlaka saldıracağından emindi. Devlet donanmalarıyla başa çıkabilirdi ama ya donanmalar bir araya gelirse... İşte o zaman işi zordu. Bu soru daima aklını kurcalıyor, huzurunu kaçıırıyordu. Kendini güvende hissetmesi lazımdı. Ona zor zamanda yardım edecek birileri olmalıydı. Kendine

bir destek bulmalıydı. Böyle tek başına nereye kadar idare edebilirdi ki? Bu sorular ardı ardına aklına gelince neşesi kaçtı, sevinci gölgelendi. İçini bir sıkıntı bastı. Güvertede gezinmeye başladı. Ona saygıyla bakan leventleri, reisleri, kaptanları olacakları kestirmeye çalışıyorlardı. Hızır Reis, bir eli belindeki yatağanında¹ diğer eli çenesinde olduğu hâlde güvertede durmadan geziniyordu. Uzaklara, ufuklara bakıyordu. Bir şey düşünüyordu, tasarlüyordu. Bunu gemidekiler de merak ediyor, kendi aralarında yavaşça konuşuyorlardı:

– Kaptan Baba bir şey düşünüyor.

– Durmadan güvertede gezinirse bil ki sıkıntılıdır.

– Neden sıkıntılı olsun ki işte zaferden dönüyoruz.

– Ganimet de kazandık. Bir gemi dolusu buğday ele geçirdik. Halkın yiyecek sıkıntısı da bitecek.

– Hayır hayır, o başka bir şey düşünüyor.

– Ne düşünüyor peki?

– Bilmiyorum ama bambaşka bir şey.

– Baksana yerinde duramıyor.

1 Yatağan: Namlusu kavisli, iki yanı da kesici, bir tür uzun sıvaş bıçağı.